

przez siebie walorów i nawet mimo niskiego oprocentowania emitowanych obligacji, popyt na ich papiery z reguły znacznie przewyższa podaż.

Reasumując zatem, ustanowienie zabezpieczenia ma charakter dobrowolny, zmniejsza ryzyko inwestorów i podnosi atrakcyjność emitowanych obligacji. Brak zamkniętego katalogu zabezpieczeń umożliwia natomiast skorzystanie z różnych sposobów zabezpieczenia wierzytelności przewidzianych w polskim prawie.

Jak już wskazano, dwie zasadnicze grupy zabezpieczeń to zabezpieczenia rzeczowe i osobiste. Przykładowe formy takich zabezpieczeń przedstawiono w tabelach.

Tabela 4. Zabezpieczenia rzeczowe

Zabezpieczenia rzeczowe	
Hipoteka	Obciążenie nieruchomości prawem, na mocy którego wierzyciel (obligatariusze reprezentowani przez administratora hipoteki) może dochodzić zaspokojenia z nieruchomości bez względu na to, czyją stała się własnością, i z pierwszeństwem przed wierzycielami osobistymi właściciela nieruchomości Podstawa prawna: u.k.w.h.
Zastaw	Obciążenie rzeczy ruchomej prawem, na mocy którego wierzyciel może dochodzić zaspokojenia z rzeczy bez względu na to, czyją stała się własnością, i z pierwszeństwem przed wierzycielami osobistymi właściciela rzeczy, wyjąwszy tych, którym z mocy ustawy przysługuje pierwszeństwo szczególne Podstawa prawna: art. 306 i n. k.c.
Zastaw rejestrowy	Przedmiotem tego zastawu podobnie jak zastawu zwykłego mogą być rzeczy ruchome lub zbywalne prawa majątkowe Do ustanowienia zastawu rejestrowego potrzebna jest pisemna umowa między osobą uprawnioną do rozporządzania przedmiotem zastawu (zastawcą) a wierzycielem (zastawnikiem – administratorem zastawu) oraz wpis do rejestru zastawów; w odróżnieniu od zastawu zwykłego zastawiona rzecz nie musi być wydana zastawnikowi Podstawa prawna: u.z.r.

Zabezpieczenia rzeczowe	
Zastaw finansowy	Zastaw na prawach do środków pieniężnych, wierzytelnościach kredytowych lub na instrumentach finansowych niemających postaci dokumentu; do ustanowienia zastawu finansowego potrzebna jest umowa w zwykłej formie pisemnej i adnotacja na rachunku środków pieniężnych lub rachunku papierów wartościowych będących przedmiotem zabezpieczenia; ustanawiającym lub przyjmującym zabezpieczenie musi być instytucja finansowa; nie jest wymagana rejestracja w prowadzonym przez sąd rejestrze zastawów Podstawa prawna: ustawa o niektórych zabezpieczeniach finansowych¹

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 5. Zabezpieczenia osobiste

Zabezpieczenia osobiste i inne	
Gwarancja bankowa	Udzielana na zlecenie emitenta w formie jednostronnego zobowiązania gwaranta (banku) do spłacenia odsetek bądź wartości nominalnej, jeśli we właściwym terminie nie dokona tego emitent Podstawa prawna: art. 81 u.p.b.
Poręczenie	Umowa, na mocy której poręczyciel zobowiązuje się względem wierzyciela wykonać zobowiązanie na wypadek, gdyby dłużnik zobowiązania nie wykonał; ponieważ jednak obligatariusze (wierzyciele) nie mogą uczestniczyć jako strona w umowie o udzielenie poręczenia, gdyż nie są jeszcze znani, w dotychczasowej praktyce stosowano umowy pomiędzy emitentem a poręczycielem, na rzecz obligatariuszy (tzw. świadczenie na rzecz osoby trzeciej – art. 393 k.c.). Podstawa prawna: art. 876–887 k.c.
Cesja wierzytelności (przelew)	Przeniesienie na obligatariuszy wierzytelności należnych emitentowi z innego stosunku prawnego; dopuszczalna w tym przypadku jest jedynie warunkowa cesja wierzytelności istniejącej lub przyszłej Podstawa prawna art. 509–518 k.c.

Źródło: opracowanie własne.

¹ Ustawa z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych, Dz.U. z 2012 r., poz. 942 j.t.